

Projekt

z dnia 18 czerwca 2026 r.
Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY DĘBE WIELKIE**

z dnia 25 czerwca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej pomników przyrody

Na podstawie art. 18 ust. 1 oraz art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwała się co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu petycji z dnia 27 marca 2026 r. w sprawie pomników przyrody postanawia się:

1. uwzględnić petycję w części dotyczącej aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania na terenie Gminy Dębe Wielkie pomników przyrody;
2. nie uwzględnić petycji w części dotyczącej wprowadzenia do programu ochrony środowiska szczegółowych zasad monitorowania pomników przyrody, obejmujących okresowe kontrole, dokumentowanie ich stanu oraz przekazywanie informacji Wójtowi i Radzie Gminy.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Dębe Wielkie – w tym do zawiadomienia podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Dębe Wielkie

**Mirosław
Sylwester Siwik**

Załącznik do uchwały nr
Rady Gminy Dębe Wielkie
z dnia 25 czerwca 2026 r.

Uzasadnienie

W dniu 27 marca 2026 r. do Urzędu Gminy Dębe Wielkie wpłynęła petycja dotycząca w części 1. „zmiany - aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 11 pomników przyrody, tj. utworzenia uchwały (lub uchwał) Rady Gminy w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Dębe Wielkie w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór”, w części 2. „wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenie, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Wójtowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska”.

W myśl art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, wnioski oraz petycje składane przez obywateli, w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji.

Natomiast zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy o petycjach, petycja złożona do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest rozpatrywana przez ten organ.

Mając powyższe regulacje prawne na uwadze Przewodniczący Rady Gminy Dębe Wielkie skierował petycję do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji celem zajęcia stanowiska.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na podstawie zebranych informacji w sprawie postanowiła uwzględnić petycję w części 1 z uwagi na zasadność podjęcia uchwały Rady Gminy Dębe Wielkie w sprawie pomników przyrody ze względu na aktualnie obowiązujące przepisy prawa.

Pomniki przyrody znajdujące się na terenie Gminy Dębe Wielkie zostały ustanowione rozporządzeniem Wojewody Mazowieckiego nr 25 z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody położonych na terenie powiatu mińskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2009 r. Nr 124 poz. 3640). Zgodnie z ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań w administracji publicznej

w województwie (Dz. U. Nr 92 poz. 753 ze zm.), zwanej ustawą kompetencyjną, kompetencje w zakresie m.in. pomników przyrody, zostały przekazane miejscowo właściwym radom gmin. Nadzór nad tymi formami ochrony przyrody, sprawują wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ww. ustawy: „do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego”. Po nowelizacji przepisów, wprowadzonych ww. ustawą, ustanawianie pomników przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy, na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Jednocześnie należy wskazać, że Gmina Dębe Wielkie jeszcze przed wpłynięciem przedmiotowej petycji zleciła wykonanie inwentaryzacji pomników przyrody znajdujących się na jej terenie. Prace inwentaryzacyjne zostały zakończone. Po analizie zgromadzonych danych, w najbliższym możliwym terminie zostanie opracowany projekt uchwały Rady Gminy Dębe Wielkie dotyczący pomników przyrody. Projekt ten, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zostanie przedłożony do uzgodnienia z właściwym miejscowo Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Po przeprowadzeniu wymaganej procedury uzgodnieniowej Rada Gminy Dębe Wielkie podejmie uchwałę w sprawie pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy.

Odnosząc się do części 2 petycji z dnia 27 marca 2026 r. dotyczącej wprowadzenia do programu ochrony środowiska szczegółowych zasad monitorowania pomników przyrody, obejmujących okresowe kontrole, dokumentowanie ich stanu oraz przekazywanie informacji Wójtowi i Radzie Gminy, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zebranych informacjach w sprawie postanowiła nie uwzględniać petycji w tym zakresie.

Obowiązujące przepisy prawa nie nakładają na gminę obowiązku wprowadzenia do Programu Ochrony Środowiska szczegółowych procedur dotyczących częstotliwości kontroli pomników przyrody ani sposobu dokumentowania i raportowania wyników takich działań. Program Ochrony Środowiska jest dokumentem strategicznym określającym cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska, natomiast szczegółowe działania związane z wykonywaniem zadań własnych gminy mogą być realizowane niezależnie od zapisów tego programu, bez konieczności wprowadzenia postulowanych zapisów do Programu Ochrony Środowiska.

Wobec powyższego Rada Gminy po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uznała przedmiotową petycję za zasadną w części 1, dotyczącej dostosowania prawa miejscowego w zakresie pomników przyrody do obowiązujących przepisów prawa, natomiast w części 2, dotyczącej

wprowadzenia do Programu Ochrony Środowiska szczegółowych procedur monitorowania pomników przyrody, uznała petycję za niezasadną.